

# BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Az E M K E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlöny.

Bérmertelen levelek el nem fogadják.

Előfizetési árak:  
Helyben határ levél, vagy  
váltókor postán külföld:  
Egész évre . . . 7 fr. 10 k.  
Félévre . . . 4 fr. 10 k.  
Háromhónapos egész évre 10 frank.  
Egész szám ára 2 kr., a kapható  
kiosztóhelyen a Gross Szendrői  
utján levélszolgálatban.

Hirdetések felvételek a kiadó-  
hivatalban.

Hirdetések díja:

4 hasasok gimnázium-sor vagy  
annak helye 5 kr. Nagyobb és  
többoldali hirdetésekért kére-  
mény. Minden egyes hirdete-  
mény után kell 20 k. díj.  
belsőjei hirdetés  
Nyitási költsége sorra 10 kr.  
Hirdetési és Nyitási díjak  
előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőhely: irda

Brassó, Kolozsvár-utca 26. szám alatt.

rovát a lap szellemi iránti közönyének tekintendők.

A szerkesztőhely elnevezése: a

FEJÉR VILMOS.

Kézírást vissza nem adják.

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolozsvár-utca 26. sz. a.

Idő küldendő az előfizetési pénzek és hirdetések díj.

## Olvasóinkhoz.

Hivatkozással dr. Weiss Ignác  
urak mult számunkban tett nyilatkozatára,  
szives tudomására hozzuk t. olvasóinknak,  
hogy lapunkat a megkezdett irányban tovább  
is folytatjuk, a teljes lelkesedéssel fogunk  
cztálni és küzdeni a magyarság érde-  
keiért.

A szerkesztőhely elnevezése Fejér  
Vilmos ur, társaságunk kezelő igazga-  
tója, volt szives a felkérésre elvállalni,  
de gondunk lesz arra, hogy már a jövő  
ho folyamán véglegesen és biztos kerekbe  
kerüljön a lap, melyekessé kiható hi-  
vatását t. olvasóink is ismerik.

Edigti t. munkatársaink cztán is a  
legnagyobb buzgalommal fognak közre-  
múdkodni, s ha még hozzáteszük, hogy  
újabbban tett ígértük igazán Hindy  
Árpád, Hegyessy Vilmos, Herr-  
mann Antal, Bede Józ és Gerő  
Ódon (Viharos) urak szives közremű-  
ködésére van kilátásunk, bizton hiszünk, hogy  
t. olvasóink igényeit teljes mértékben ki-  
fogjuk elégteni.

Hálátunkos lennénk, ha dr. Weiss  
Ignác és Fink Adolf uraknak, kik a  
lap fenntartását egyedül tették lehetővé,  
é helyen is köszönetet nem mondának.

## TÁRSASÁG.

### Az új hivatalban.

Ira Bede Józ.

A „Brassó” eredeti társaság. —

Balassint előfizetési és áthelyezési.  
Az új hivatali helyiségben ma kezdete  
meg a működés.

As irathalmazok ott hervek előtte és  
többször konyasági teendőiért a szék-  
kál, Bognai nyolc órák mul' csendes az  
egész hivatal udvar. csak a kapus állom-  
sok és olvasa teljes kényelmében és biz-  
tonságban a lapokat, miket a működésos el-  
nök ur számára hoztak, meg a szolgák sem  
jöttek föl mindnyájan, még porok az asztal-  
ok is, de a két írt az és vénnél fogva  
horgasztva végül a dolgozat. Az írt a grát  
szava a legújabb bukott, melyek a hivatal  
urak egyől egyéig pusztig töltöttek kaptak,  
és az szívt nem marczagolják apró hiva-  
gosságnak utóbái, őt ill. az asztal mellett,  
mely egy tegnapelőtti ill. egy másik város  
hivatalánál is dolgozik, dolgozik.

Mert az előfizetése nem olyan a mint  
a konyasági teendői, az is kártó szorga-  
lmatnak a díjátésszé nincsen hely az új-  
gokban.

Balassint, szegény vénnél díjoknak  
havi tíz forint fizetés telomságot jelent az  
előfizetési és új környezetet az áthelyezési.  
Egyebet semmit. A munkája ugyan mar-  
ad, a mi volt. Masolói előtte híres és nagyra-  
becült nagyság és működésos urak kérták.

Végül kérve egy a szives olvasónak  
mítt t. munkatársainknak jókárta támo-  
gatás, vagyunk

kiváló tisztelőtel

Közművelődési iradalmi és műnyomdai  
részvételváltás.

## A „nemzeti” párt manifestuma.

Apponyi új névre keresztelt  
pártjának manifestuma megjelent s az  
abban foglalt programot, melylyel a vá-  
lasztók bizalmát már küzdelemben a  
többi pártokat szétziláló törekvők, az  
jellemző legjobban, hogy Deák kiegyezé-  
sének fejeztetését proklamálja, s éppen a  
kiegyezés győztesét és megdöntését fogla-  
lónál magában megvalósulása esetén a  
program minden egyes pontja.

Föltűnő csodálats tárgya lehet an-  
nak a hatalomnak, ha az érte való ki-  
döleml hoven már az új kitűnő talen-  
tum Apponyi is egy megdöntendő talen-  
magórára ragadtathatja magát, mint a  
milyent a program minden sora kiéllel.  
Mérőszékét megkísérli, hogy elhitesse  
a nemzetet, mintha törvényes kívánatát  
és szükségletét s az udvar politikája vagis  
a korona akaratát közt éles ellentét vol-  
na. Ez megfogalmazhatlan nagy merő-  
ség, mert örösi váltótlanságot foglal ma-  
gában.

Száz tapasztalt bizonyítja, hogy a  
nemzet egy valódi szükségletnek vagy ér-

dekének sem kell küzdenie alkotmányos  
királyi akaratát ellen, mert ő tökélet-  
sen egynek érzi magát az ő magyar né-  
pével. E hitegetés a nemzeti párt  
mível, csupa vétek a nemzet ellen, mert  
ezt a dinasztiai ellentétbe sodorni igye-  
szik, holott a felkelésnek Deák kiegyezé-  
sétől éppen az az egyik nagy érdeme,  
hogy a nemzet s dinasztia közt órászákom  
keresztal közötti bizalmatlansági érvényt  
betemette s ezzel a nemzet jövőjének a  
új megerősödésének út a dinasztikus Euró-  
pában egyik legnagyobb garanciát meg-  
szavazta.

Igazán kétkedünk kell, hogy Apponyi  
beszéli-e így, vagy hogy a manifestum  
részét nem-e a vérszajú Kaas írók cse-  
mélje be valamelyik 1790-iki jakobinus-  
nak királyhűségű alásó denuncziájára  
költi?

Válaszok képmutat két kulcsos po-  
litika e program foglaltja. Fölfelé irán-  
dai a kiegyezés iránti hűség, (a mit  
persze grógnó illusztrál a dinasztia s  
nemzet közt bizalmatlanság fölkelése iránti  
törökessé), lefelé pedig a szélsőbal ki-  
egyzésből jószavát hangzotta (persze  
csak azért, hogy a választók a szélső-  
balról a maga zászlaja alá csábítsa, a mi  
igazán bizalomgerjesztő lehet mind a vá-  
lasztókra, mind a — szélsőbalra néző-  
lé). Egy légezet alatt igor közgazdasági álla-  
moslást, kinevezett tisztviselőket — és  
önkormányzató a legmesszebb nem tá-  
máskörrel; követeli, hogy az állam ha

ártsa be magát a társadalmi egyetkebe, de  
azt is bevallja, hogy társadalmuk az idő  
szerting győre érteles kezdeményezésre  
szükséki, lapjai eddig tette voltak pana-  
szokból a visszabizálót társulatok tehe-  
telenségéi miatt, most pedig a társulat  
önkormányzató jogának legszebbé terje-  
delmi fenntartást követeli. Mondtuk már,  
hogy a kielégletlen hatalomvágyunk cse-  
rtóit legérté lehet, mert különben ve-  
medhet-e ily szörnyűség, a nemzet vá-  
dai érdekeiről teljesen megledőve de-  
magórája s így leheletlen megdöntése el-  
mondásokra józan eszt ember?

Még hajmeresztőbben nyilatkozik az  
írás, hová a párt, „kiegyezés-fejlesztő”  
államgép eszméi vezetnek, abban mit a  
manifestum a kereskedelmi politikáról  
mond. E szerint Magyarországon minden  
körülmenyek közt szabad kereskedelmi po-  
litikát kell követnie, ha msképp nem le-  
het még az Ausztráliól lendő gazdasági  
szeparáció eszközével is. Szabadkeres-  
kedelmi politikát proklamál az Apponyi-párt  
éppen most, mikor csak nagy farsággal s  
a benső politikai szövetségi viszony ha-  
tása alatt lehetett kinosan rést törti a  
szomszéd államok nagy válmókai elzár-  
kóz gazdasági rendszerén. Hová jutnánk  
a szabadkereskedelmével meg körtörököl  
az elzárkóz rendszer kifutai fázis kár  
benakent a külföldi piacokról? Kaptak  
vala-e oda utat nyerteményeink, —hisz  
látjuk, hogy a gabonavámság most kivitt  
enyhítése miatt is mély véskáltozást m-  
-

legelőbb a közirak jobb vagy rosszabb, az-  
tall kell megismerkedni, hogy árttágo az ő  
éris vonas folyékony és egyforma betűibe.  
E helyettesíté mála azt az ismerkedési sz-  
szőjerelei, a mit hivatali főnökek egyenként  
tartottak. Ő tudja, a hogy hosszú években  
át kitunat az irások vonasai iránti jellemet,  
ingerkerly, vagy kegyelmes talomságotát,  
néha könnyekben legyőzők föl, néha meg  
nagyot székly. Mert gőgőzők irak van elég,  
de olyan má fájta is sok akad.

Egyenl bírálatot fog kelteni szegényei  
egy kunszt valóság vastag vonas és tentafólo  
késírti iratok előlabbat sor, megőrzöttet  
szán miatt.

Nápolyán áradt be a zóles ablakon ka-  
csagva, rídámok. Könymévalommal tavasi  
nap, mely helyesdésre hív. Sugárú ázó-  
vuk mul' székly föl, gazdag kővelék és  
barna kődelítésre penesmentál rarrak. Nagy  
homoklór a redőket elsimítják a melyek  
lehelnek az árztára szegénynek. A fanyar,  
hídge molessyaga átmelegedik lassanként.

— Nem változott semmi. Tíz forinttal  
többet kaptok havonként, de vajon nem ko-  
rált-e itt az élet is többé. Vajon jó lesz-  
nek-e a felelőseim, vajon nem ú-e ki a  
helyesekbeli válmókai tartam?

Ezot történetet az imént, mely igazolat-  
lan állt le a hivatalos órá előtt egy órával az  
asztal mellett.

— Elni szedte az élet. Nagyobb ur az em-  
ber, hár a fizetés, kényelmesebb a hivatal.  
jobb lesz az ételo a bora.

Erre már a nápolyi beszélt.

Azt érzi, hogy szánra szegett hitvány

vorgódni az élet, mint a veréb, melynek a  
hazugságot nem tudják megbeszélni. Rágon,  
de rágon, a maga eszébe akart megúlni,  
meghasználni és eldobni a botlójba. A pénz,  
a melyik munka nélkül egyáltalában  
nem akart megúlni, elfogyott, a feleslegtől  
egy könnyű, szépséges asszonytól el kellett  
hagyni vajlon. Az asszony könnyelműsége  
szóltott is csak a vagyonhoz ragaszkodott. És dőlt  
még ki kellett. A remény, most már messze  
széksztől délbeh, melyet maradt még akor,  
mikor idegenkedésen imkoságot vállalt.  
A díjoktól történt metamorfózis a mint  
látják, igen közönséges, a lehető legminden-  
napibb.

Lassanként megszokta a csendeséget, a  
megalkodást, a szék-életet. Megszokta, hogy  
egy órák nagyobb rangban legyen a föld-  
túr naposmunkát és hogy másokkal a mag-  
ával csak annyit történjen, a mennyi a meg-  
dőlésére okvetlen szükséges. Nem bírt senkit  
és ne bírtas senki.

Mióta imkoskodott az első eszt azonban,  
hogy egyenesen frászálásra utasít a nap.  
Tálan csupa véletlenl mindig előfordul  
vagy eddig hivatalában az asztala és a  
váltóval szegény és ő hamar hangulata-  
hoz jól illik. Áldja az új hivatal, melynek  
széksé ablak a finyes szagok árát-  
nak ré.

Felmenti fejét és szembe néz a nappal.  
A fehér sugárzó gömb mellett a halvány  
kék égboltozat látszik, a mosolygó, kedves  
fityólt.

Igazán a kék égboltozat imé, mely  
egykor az ő boldogságát látta. A szépséges

leány, kit esküvő után a szűz fehér fityólt  
és koronát, mit a gyönyörűségei remegve  
vett le a menyasszony fejéről.

Mióta alyitak, ha nehezebb perceiben  
maga elé idézte az asszonyt, mindig így látja,  
de arccal, pírvala édesen, mint a mikor az  
esküvőről mentek haza felé a kívánságon me-  
leg tavasi napra a poros uton, melyre ákioz-  
fa levelek hulláltak fehér virágokat. De hogy  
megváltottak szán!

Most ismét elmonkorod. A munka se-  
gysé megy. Nápolya a világság az bi-  
zonyos, a bapság, mely azt a szép gyermeket  
hozta elje.

A többi irások is följöttek és elfoglaj-  
tak helyüket. Csupa idegen arc. Nem is ér-  
deklők őt. Gépék, gépek. Egyik itt perazog a  
szővelés asztalán, a másik a ház. megé-  
rt. Percenként reggeli dől, akkor megé-  
rt. gépek, felemelkednek, veszik a lapokat és  
mennek. Jöjjenek, menjenek — neki semmi  
közük velük, ő nem szokott nyomorúsága tár-  
sával barátkozni.

De azok igen. Azok még vídiám embe-  
rek, egy két fatör, egy van közöttük telve elő-  
szóval, humoral, egy-egy gyönyörű, egy-egy  
tudós és egy urak. Csak a Főnök a díj-  
nok között is akadnak.

Az első deléltől felhasznált az ismer-  
kedés. Minthogy az ő nevéket nem hoztak  
a lapok, eltarjaisukat nem közölték, hát  
dieszeknek el származási előnyökkel, ki-  
melyik nagyságai áll rokoni összeköttetésben,  
miféle érdemeket szerzett eddig a mit fog  
szerezni cztán, mely téren tettezte ki  
magát.





